OPONENTSKÝ POSUDEK HABILITAČNEJ PRÁCE

Autorka habilitačnej práce:

PhDr. Mária Barteková, PhD.

Názov habilitačnej práce:

INOVÁCIE V KONTEXTE ENVIRONMENTÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VÝROBY A HODNOTOVÉHO REŤAZCA

Oponent:

Prof. RNDr. Darina Saxunová, Ph.D., Fakulta managementu, UK v Bratislave

Aktuálnosť a význam zvolenej témy

Autorka predložila monografiu s názvom Inovácie v kontexte environmentálnej transformácie výroby a hodnotového reťazca ako habilitačnú prácu. Predložené dielo reflektuje vysoko aktuálny vedecko-výskumný problém s významným presahom do teórie, pedagogickej praxe i aplikačnej sféry. Autorka sa venuje analýze dynamiky technologického rozvoja v kontexte narastajúcej relevancie sociálnych a environmentálnych dimenzií ekonomického rozvoja. Ich vzájomná interakcia zásadným spôsobom ovplyvňuje existujúce produkčné a organizačné modely podnikov a vedie k redefinovaniu tradičných prístupov k tvorbe hodnoty. Monografia tak prispieva k posilneniu konceptu udržateľnosti ako centrálneho paradigmatického rámca súčasného ekonomického a manažérskeho diskurzu.

Habilitantka zdôvodňuje výber témy poznaním, že udržateľná transformácia slovenských podnikov sa nedosiahne iba prostredníctvom technologických inovácií, ale musí zahŕňať aj zmeny vo filozofii riadenia podniku, obchodných modeloch a zapojení zainteresovaných strán. Predložená habilitačná práca reprezentuje ucelenú syntézu poznatkov interdisciplinárneho výskumu realizovaného v rámci výskumného projektu VEGA 1/0465/23 „Generické, konvergenčné a modelové prístupy k environmentálnej výrobe a logistike v rozvoji podnikania na Slovensku“. Autorka v nej preukazuje schopnosť systematicky spracovať a integrovať teoretické východiská s výsledkami vlastného empirického výskumu. Zavádzanie inovácií orientovaných na udržateľnosť do výrobných procesov a hodnotových reťazcov predstavuje nielen technologickú, ale predovšetkým manažérsku a organizačnú výzvu. Predložená habilitačná práca na túto skutočnosť adekvátne reaguje integráciou poznatkov z teórie manažmentu, štúdia inovácií, environmentálnej ekonómie a systémového myslenia. Autorka preukazuje vysokú mieru interdisciplinárneho prístupu a schopnosť syntézy rôznorodých teoretických rámcov do uceleného analytického celku. Rešerš poznatkov súčasného výskumu v danej oblasti je zrealizovaný výborne, je výborným základom pre empirický výskum. Menším nedostatkom je, že nevyústil do jasnej formulácie výskumnej medzery, aj keď pri „čítaní práce je medzi riadkami“ identifikovateľná.

Cieľ práce a metodológia výskumu

Autorka si kladie ambiciózny cieľ komplexnej systematizácie poznatkov obohatenej hodnotným rozšírením o ekologicky orientované výrobné modely a princípy udržateľného riadenia hodnotového reťazca, ich analytické zhodnotenie v kontexte podnikateľského prostredia

Slovenskej republiky a identifikácia kľúčových faktorov, príležitostí a výziev, ktoré determinujú ich rozvoj v rámci globálnych hodnotových štruktúr. Hlavný cieľ habilitačnej práce je dekomponovaný do 5 parciálnych úloh, ktoré skúmajú ukazovatele udržateľných obchodných modelov, modely rozvoja zeleného hodnotového reťazca, indikátory cieľov udržateľných rozvoja a indikátory zelenej výroby, štatistická analýza. Habilitantka dostatočne zdôvodňuje výskumný dizajn, opis dát vo výskumnej vzorke, spôsob spracovania a vhodne zvolenými štatistickými metódami (kvantitatívnych, kvalitatívnych, kombinovaných), skúma formulované hypotézy a výskumné otázky.
Metodologická prísnosť práce sa prejavuje v jasne definovanom výskumnom cieli, logicky zvolenom metodologickom postupe a konzistentnom prepojení teoretickej a empirickej časti, pričom dosiahnuté výsledky predstavujú relevantný prínos k rozšíreniu poznania v oblasti environmentálne orientovaného podnikania, udržateľnej výroby a riadenia hodnotového reťazca. Autorka primerane kombinuje kvalitatívne a kvantitatívne metódy výskumu, pričom zvolený výskumný dizajn zodpovedá charakteru riešenej problematiky a umožňuje validné overovanie formulovaných výskumných zámerov. Práca vykazuje primeranú mieru metodologickej transparentnosti, čo zvyšuje dôveryhodnosť získaných výsledkov a ich interpretácie. Použité metódy sú adekvátne zdôvodnené a aplikované s dôrazom na korektnosť a vedeckú presnosť.
Výskum má interdisciplinárny charakter a zapracováva do neho súčasné trendy vývoja ekonomickej teórie a manažérskej praxe, čím spĺňa požiadavky na aktuálnosť, vedeckú relevanciu a spoločenský význam habilitačnej práce.
Závery práce sú formulované na základe vlastných výskumných zistení autorky a vykazujú potenciál praktickej využiteľnosti v podnikovej praxi, ako aj v pedagogickom procese.

Štruktúra práce
Z hľadiska štruktúry je habilitačná práca koncipovaná systematicky a logicky. Úvodné časti sa zameriavajú na formulovanie cieľov a metodologických východísk výskumu, pričom autorka jasne vysvetľuje teoretické základy a výskumný dizajn. Následné kapitoly prinášajú podrobnú tematickú analýzu stavu poznania v oblasti zelených inovácií, výkonnosti podnikov v kontexte pilierov ESG, vybraných nástrojov marketingového mixu – so zreteľom na environmentálne aspekty distribúcie – ako aj problematiky udržateľného rozvoja. Záverečné časti práce syntetizujú dosiahnuté empirické zistenia a formulujú metodické odporúčania a návrhy hospodárskych a podnikových politík, orientované na posilnenie udržateľného rozvoja podnikania v podmienkach Slovenskej republiky a končí návrhom ďalšieho výskumu.

Originalita práce a vedeckosť práce
Z hľadiska originality predstavuje predložená habilitačná práca významný prínos k rozvoju poznania v oblasti environmentálne orientovaných inovácií, výroby a riadenia hodnotového reťazca. Originalita práce spočíva predovšetkým v systematickom prepojení viacerých teoretických východísk a ich aplikácii na podmienky slovenského podnikateľského prostredia v kontexte globálnych hodnotových štruktúr.
Autorka nekoncipuje prácu len ako syntézu existujúcich poznatkov, ale aktívne rozvíja vlastné analytické rámce a interpretačné prístupy, ktoré umožňujú hlbšie pochopenie mechanizmov environmentálnej transformácie podnikov. Výsledky práce preto presahujú deskriptívnu rovinu a prinášajú nové pohľady na úlohu inovácií ako akceleračného faktora udržateľného rozvoja podnikania. Kombináciou systematického vedeckého skúmania a dôkladnej znalosti aplikačnej praxe má predložená práca ambíciu – a zároveň aj schopnosť – významne prispieť k posunu

poznania v oblasti udržateľnej výroby a udržateľného riadenia hodnotového reťazca. Jej závery predstavujú relevantný prínos pre ďalší rozvoj výskumu, pedagogickú činnosť i rozhodovaciu prax podnikov.

Na základe analýzy predloženej monografie a súvisiaceho vedecko-výskumného portfólia možno konštatovať, že habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na habilitačné práce v odbore „manažment“. Predložený vedecký výstup dokumentuje vedeckú vyspelosť autorky, jej schopnosť samostatnej tvorivej vedeckej práce a systematického rozvíjania riešenej problematiky. Autorka preukázala schopnosť originálneho vedeckého myslenia, kritickej syntézy relevantných teoretických poznatkov a ich aplikácie na podmienky národného aj medzinárodného hospodárskeho prostredia. Habilitantka preukazuje, že je vedecky schopná samostatne rozvíjať výskumný smer, s medzinárodnými akceptovateľnými publikačnými výstupmi, je schopná viesť výskum a pôsobiť v pedagogickom procese.
Predložená monografia spolu s nadväzujúcimi publikačnými a projektovými aktivitami autorky potvrdzuje splnenie kvalitatívnych aj kvantitatívnych kritérií habilitačného konania a preto odporúčam habilitantke pokračovať v procese uchádzania sa o akademický titul docent v odbore manažment.

Doplňujúce otázky:

1. Ako autorka vymedzuje výskumnú medzeru habilitačnej práce?
2. Ako autorka vymedzuje hlavný vedecký prínos práce voči existujúcej literatúre?
3. Aké legislatívne implikácie vyplývajú z výsledkov empirické časti práce?
4. Aké sú hlavné limity empirického výskumu a jeho súboru dát?

Záverečné zhodnotenie

Na základe komplexného posúdenia habilitačnej práce a predloženej tabuľky plnenia kritérií možno konštatovať, že habilitantka spĺňa všetky minimálne povinné požiadavky habilitačného konania, pričom vo viacerých oblastiach ich výrazne prekračuje. Dosahované výsledky dokumentujú jej vedeckú vyspelosť, pedagogickú spôsobilosť, publikačnú a projektovú aktivitu, ako aj schopnosť dlhodobo a samostatne rozvíjať vedecko-výskumnú a vzdelávaciu činnosť v odbore manažment.

Po úspešnej obhajobe uchádzačky odporúčam udeliť PhDr. Márii Bartekovej, PhD. vedecko-pedagogický titul docent v odbore manažment.

V Bratislave, 27.4.2026 Prof. RNDr. Darina Saxunová, PhD.

Hodnotenie plnenia minimálnych povinných požiadaviek habilitantky PhDr. Márie Bartekovej, PhD.

Na základe predloženej tabuľky plnenia kritérií možno konštatovať, že habilitantka spĺňa všetky stanovené kritériá v oblasti pedagogickej, vedecko-výskumnej, publikačnej a projektovej činnosti, pričom vo viacerých oblastiach tieto požiadavky výrazne prekračuje.

1. Vzdelávacia činnosť a tvorba študijných materiálov

V oblasti pedagogickej činnosti habilitantka spĺňa a prekračuje stanovené minimálne hodnoty. Požadovaná dĺžka pedagogickej praxe v rozsahu 5 rokov od získania titulu PhD. je splnená, keďže habilitantka preukazuje 7 rokov pedagogickej činnosti (kritérium 1.1).

V oblasti tvorby študijných materiálov habilitantka výrazne prekračuje minimálnu požiadavku jednej monografie alebo učebného textu v rozsahu 3 autorských hárkov, keďže predložila 4 monografie, 1 vysokoškolskú učebnicu a 1 učebný text v celkovom rozsahu viac ako 14 autorských hárkov (kritérium 1.2).

Požadovaný počet obhájených záverečných prác vedených habilitantkou je splnený s výrazným násobným presahom, keďže namiesto minimálne 8 prác bolo úspešne obhájených 38 záverečných prác (kritérium 1.3). Kritériá týkajúce sa výučby a vedenia záverečných prác vo svetovom jazyku habilitantka splnila, keďže zabezpečovala výučbu vo svetovom jazyku počas viacerých semestrov, čím naplnila aj voliteľné kritériá (kritériá 1.4 a 1.5).

Rovnako splnila požiadavky na pedagogickú mobilitu v zahraničí, keďže habilitantka absolvovala tri mobility formou prednáškových pobytov a učiteľských mobilít Erasmus+ (kritérium 1.6). Vzdelávacia činnosť habilitantky tak komplexne napĺňa všetky stanovené minimálne požiadavky a preukazuje jej pedagogickú vyspelosť a medzinárodnú orientáciu, okrem iného prispieva i k v tvorbe kurikula inovovaného predmetu Podnikanie v kreatívnom priemysle a študijných materiálov k danému predmetu v slovenskom i anglickom jazyku.

Vedeckovýskumná činnosť

V oblasti vedecko-výskumnej činnosti habilitantka výrazne prekračuje minimálne stanovené kvantitatívne aj kvalitatívne kritériá. Celkový počet vedeckých výstupov v kategóriách A+, A a A−

dosahuje hodnotu 108, z toho 78 za posledných šesť rokov, pričom výrazne prekračuje počet minimálne požadovaných 25 výstupov (kritérium 2.1).

Požiadavka minimálneho počtu publikácií vo vedeckých časopisoch, vrátane publikácií v časopisoch s IF alebo SNIP nad stanovenou hodnotou, je splnená a prekročená, keďže habilitantka eviduje 8 publikácií vo vedeckých časopisoch, z toho 3 v karentovanom alebo významne indexovaných časopisoch (kritérium 2.2).

Požadovaný počet indexovaných publikácií vo databázach WoS a Scopus je splnený viac než trojnásobne (25 oproti požadovaným 7) (kritérium 2.3). Habilitantka zároveň spĺňa voliteľné kritériá prostredníctvom členstva vo vedeckej alebo redakčnej rade časopisu (kritérium 2.6).

Výsledky vedecko-výskumnej činnosti jednoznačne preukazujú vedeckú vyspelosť habilitantky, jej systematickú publikačnú aktivitu a aktívne vystupovanie na zahraničných konferenciách.

2. Ohlasy na publikačné výstupy

Kritériá v oblasti ohlasov na publikačné výstupy sú splnené s presahom. Celkový počet ohlasov dosahuje hodnotu 64, z toho 34 ohlasov registrovaných v databázach WoS a Scopus, čím habilitantka prekračuje minimálne požiadavky 50, resp. 30 ohlasov (kritérium 3.1). Citačný ohlas potvrdzuje relevantnosť a odborný význam jej vedeckých výstupov v domácom aj medzinárodnom kontexte.

3. Projekty, granty a výskumné úlohy

Kritériá v oblasti projektovej činnosti habilitantka výrazne prekračuje. Na požadovaný minimálny počet jedného riešeného projektu pripadá celkovo 8 riešených projektov a výskumných úloh (kritérium 5.1).

Habilitantka pôsobila ako vedúca riešiteľského tímu v troch projektoch (kritérium 5.2) a zároveň ako spoluriešiteľka v piatich projektoch (kritérium 5.3). Splnené je aj voliteľné kritérium účasti na medzinárodnom projekte, kde habilitantka pôsobila ako spoluriešiteľka (kritérium 5.4).

Habilitantka spĺňa všetky stanovené kritériá v oblasti pedagogickej, vedecko-výskumnej, publikačnej a projektovej činnosti, pričom vo viacerých oblastiach tieto požiadavky prekračuje.

V Bratislave, 27.4.2026 Prof., RNDr. Darina Saxunová, PhD.